

Die Arete spricht zu Herakles.

Καὶ ἐγὼ¹ ἤκω πρὸς σέ, ὦ Ἡράκλεις· οὐκ ἐξαπατήσω δέ σε, ἀλλ' ἥπερ οἱ θεοὶ
διέθεσαν τὰ ὄντα, διηγῆσομαι μετ' ἀληθείας. Τῶν γὰρ ὄντων ἀγαθῶν καὶ καλῶν
οὐδὲν ἄνευ πόνου καὶ ἐπιμελείας οἱ θεοὶ διδόασιν τοῖς ἀνθρώποις, ἀλλ' εἴτε
τοὺς θεοὺς ἴλεως εἶναί σοι βούλει, θεραπευτέον² τοὺς θεοὺς, εἴτε ὑπὸ φίλων
5 ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, εἴτε ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμεῖς
τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφελήτεον, εἴτε ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀρετῇ
θαυμάζεσθαι, τὴν Ἑλλάδα πειρατέον εὖ ποιεῖν, εἴτε γῆν βούλει σοι καρποὺς
ἀφθόνους φέρειν, τὴν γῆν θεραπευτέον, εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἶει δεῖν
πλουτίζεσθαι, τῶν βοσκημάτων ἐπιμελητέον, εἴτε διὰ πολέμου ὀρμᾶς αὔξεσθαι
10 καὶ βούλει δύνασθαι τοὺς τε φίλους ἐλευθεροῦν καὶ τοὺς ἐχθροὺς χειροῦσθαι,
τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐτάς τε παρὰ τῶν ἐπισταμένων μαθητέον καὶ ὅπως
αὐταῖς δεῖ χρῆσθαι ἀσκητέον· εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι βούλει δυνατὸς εἶναι, τῇ
γνώμῃ ὑπηρετεῖν ἐθιστέον τὸ σῶμα καὶ γυμναστέον σὺν πόνοις καὶ ἰδρῶτι.

Xenophon

---

1 καὶ ἐγὼ] Zuvor hatte die Κακία versucht, Herakles für sich zu gewinnen. — Der Text ist dem berühmten Apolog ‚Hercules am Scheideweg‘ entnommen, den der Sophist Prodikos bei Xenophon in den *Memorabilien* vorträgt.

2 θεραπευτέον] Zum Verbaladjektiv auf -τέος → S. 115.